

det skal ydes til alle Tjenestemænd, hvis Løn er under 1500 Kr. med 40 pCt. af Lønnen, og for Lønninger fra 1500 Kr. og opefter med fra 600 Kr. indtil 1440 Kr. aarlig. Dette Konjunkturtillæg vil ogsaa tilfalde Pensionister. Det foreslaas, at Finansministeren skal stille Forslag om en Revision inden Udgangen af 1920. Altsaa saaledes er Lønningssystemet: Løn, Alderstillæg og 3 Tillæg.

Jeg mener nu ikke at burde trætte den høje Rigsdag med nogen som helst Udtalelse om selve Lønningsgrupperne og Lønsatserne. Der er kun et enkelt Punkt, jeg gerne vil udtale mig om. Det er et Forhold, som særlig vedrører Centraladministrationen, „den røde Bygning“, som den hedder, nemlig Arbejdstiden indenfor Ministerierne. Herom er der stillet et Forslag, som vil faa Betydning baade for Ministerierne og for Publikum, nemlig at Arbejdstiden fremtidig skal være 6 Timer, og deraf skal de 4 Timer være, hvad man naturligvis kalder Ekspeditionstid — hvis man ikke ogsaa her havde et Fremmedord, vilde det undre mig —, det er den Modtagelsestid, hvori Folk kan komme i Ministeriet. Ingen kan mere end den, der har været Minister under denne Periode, vurdere det overordentlige Arbejde, som er udført af Ministeriets Embedsmænd, ganske særlig af dem i de højeste Stillinger, men dette trænger nedad til næsten alle Kontorer, hvor Arbejdet har maattet forøges i Anledning af Krigsperioden. Dette gælder saavel Finansministeriet som Justitsministeriet, de militære Ministerier og Indenrigsministeriet, overhovedet overalt, men samtidig er og har det altid været en Mangel, at der ikke var fastsat en bestemt Arbejdstid. Det kunde hælde Ministeren, naar han kom, at Embedsmændene ikke var der, de var endnu ikke kommet, og naar han vendte tilbage, f. Eks. fra Rigsdagen, var de der heller ikke, saa var de gaaet. Det er ikke noget, jeg siger for paa nogen Maade at bebrejde nogen nuværende Embedsmand hans Arbejde eller Forhold, men saaledes var nu een Gang Arbejdet lagt. Derfor har det overordentlig Betydning, naar man fastsætter en bestemt Tid, men jeg maa gøre opmærksom paa, at for visse Grupper af yngre Tjenestemænd, Fuldmægtige og Sekretærer, vil denne Arbejdstid ikke nødvendigvis være at overholde. En Bestemmelse i Lovforslaget foreskriver, at den kan indskrænkes, dels for at de paa-gældende kan uddanne sig andetsteds end i Ministeriet, dels ogsaa, for at der kan

skaffes dem en større Indtægt. Af disse Hensyn kan Arbejdstiden for disse Tjenestemænd nedsættes til 4 Timer. Der gøres yderligere den Indrømmelse, at man i visse ganske særlige Tilfælde endnu kan indskrænke de 4 Timer, dog kun for disse Grupper af Tjenestemænd. Det Forhold, som man har kunnet finde hidtil, at der har været Tjenestemænd i Ministerierne, som mødte to Timer og i øvrigt havde deres Tid optaget fra Kl. 6 til Kl. 10 paa anden Vis, vil altsaa falde bort. Man vil fremhæve, at det almindelige skal være, at Staten kan kræve 6 Timers Arbejde af sine Embedsmænd; men de vedkommende kan, naar der foreligger Grunde, som af Ministeren anerkendes som tilstrækkelige og fyldestgørende, fritages for den hele Arbejdstid i Kontoret. Der skal i Ministerierne udfærdiges Regulatorer, som fastsætter Forholdet i Enkelthederne.

Hermed skal jeg for saa vidt forlade Forslag til Lov om Statens Tjenestemænd, idet jeg mener ikke at burde gaa ind paa alle de mange Lønsatser og Grupperinger. Jeg skal endnu kun sige, at hvad jeg her har fremsat, er den lyse Side af Lovforslaget: de Bestemmelser, som vender ud imod Tjenestemændene, og som indeholder den stigende Løn; den mørke Side er den, som vender ind imod Staten, Spørgsmaalet om, hvor meget dette vil koste. Kommissionen har ikke beskæftiget sig med det finansielle, hvad det vil koste; men jeg har, efter at Kommissionen har overleveret Regeringen dette Forslag, fra Statistisk Departement indhentet nogle Beregninger derover. End mindre har Kommissionen beskæftiget sig med, hvorledes der skal tilvejebringes Dækning for disse Udgifter. Dette har Kommissionen meget hensynsfuldt overladt til Finansministeriet.

Forslaget drejer sig om 34800 Tjenestemænd beregnet efter Forholdet 1. April 1919. Til Løn- og Alderstillæg vil der efter Forslaget medgaa 97,2 Mill. Kr., til Stedstillæg 6 Millioner, til Dyrtidstillæg 17 Millioner, til Konjunkturtillæg 25 Millioner, i alt 145,2 Millioner. Forholdet er nu dette, at til Lønninger og Alderstillæg medgaa der 62 Mill. Kr., til 25 pCts Tillæg 15,5 Millioner, til Dyrtidstillæg 25 Millioner. Altsaa vil Udgiften for Staten efter Forslaget blive forøget med 42,7 Mill. Kr. Men dertil maa jeg endnu regne Lærerlønningerne, som jeg ikke kan gaa ind paa nu i Enkeltheder, fordi Forslaget ikke foreligger paa Tingets Bord; efter de Meddelelser,